

Jak postępować w przypadku podwyższenia terenu, w wyniku którego nastąpiło naruszenie stosunków wodnych, ale nie ma szkody? Co zrobić, gdy sąsiad podwyższa swój teren i przez to zalewa sąsiada?

Czy wszczynając postępowanie wysyłamy zawiadomienie do wszystkich właścicieli osiedla? Jak prowadzić oględziny w terenie i dokumentować stany wód tak, by SKO nie miało uwag?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do wydziałów ochrony środowiska, a przede wszystkim do osób zajmujących się naruszeniem stanu wody na gruncie oraz wynikłymi w związku z tym sporami sąsiedzkimi

Jak reagować, jeżeli osoba nie chce wpuścić biegłego na grunt?

Podczas szkolenia uczestnik dowie się, jak przeprowadzić postępowanie w przypadku zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływającym na teren sąsiedni. Omówimy kwestie ustalania stron, powoływania biegłego, przeprowadzania postępowania dowodowego, wydania decyzji oraz sporządzenia ugody. Przedstawimy rozwiązania na z życia wzięte szczegółowe przypadki sporów sąsiedzkich, spowodowanych naruszeniem stanu wody na gruncie Uwaga! Decydując się na udział w tym videoszkoleniu otrzymują Państwo 7-dniowe darmowe konsultacje po videoszkoleniu, podczas których jest możliwość zadawania dodatkowych pytań, otrzymania przydatnych porad, rozwiązania sytuacji problemowych z codziennej pracy oraz skorzystania z bogatej wiedzy eksperckiej

W programie m.in.:

- Czy strona skarżąca podczas oględzin może wejść na działkę sąsiednią? Czy sąsiad może to uniemożliwić?
- Jak obejść ustawę o stosunkach wodnych w przypadku niwelowania różnic terenu o 0,5 m podczas wykonywania nowych inwestycji budowlanych?
- Co w sytuacji, gdy wody deszczowe z prywatnego lasu spływają na drogę i zalewają grunty prywatne?
- Problem związany ze spływającymi zabrudzonymi, zanieczyszczonymi wodami z jednej posesji, na drugą, które zagrażają ujęciu wody pitnej, np. studni sąsiada. Prowadzenie postępowania / wydawanie decyzji dotyczących zmiany stosunków wodnych na gruntach. Wydawanie decyzji związanych z ustalaniem stosunków wodnych – cała procedura i uzasadnianie
- Czy gmina musi powoływać biegłego (i płacić za jego ekspertyzę) w przypadku, gdy na wykupionej mapce naturalny kierunek wód jest zgodny z oględzinami na gruncie (w 90%), lecz decyzje są uchylane, a SKO żąda powołania biegłego, który stwierdzi to samo, co pracownik urzędu na podstawie oględzin terenu i mapy?
- Jeżeli skarżący wykonał na swojej (zalewanej) nieruchomości zagłębienia, w których gromadzi się woda naturalnie spływająca z działki sąsiedniej, to czy można uznać, że nie doszło do zmiany stosunków wodnych? Czy doszło z winy skarżącego?
- Jak prowadzić oględziny w terenie i dokumentować stany wód tak, by SKO nie miało uwag (żeby nie trzeba było powoływać biegłego i ponosić kosztów wydanej przez niego opinii)?

Szczegółowy program szkolenia:

Pytania uczestników, na które odpowiedzieliśmy podczas ostatniego szkolenia:

- Czy skarżący musi udowodnić zaistnienie szkody? Co w przypadku, gdy wiemy, że działka była zalewana już wcześniej, a skarżący twierdzi, że nie?
- Czy skarżący składając wniosek o wszczęcie postępowania powinien udowodnić, że poniósł szkodę? Czy dowód leży po stronie organu?
- Co w przypadku, gdy woda w okresie wczesnowiosennym jeszcze się nie wchłonęła, a skarżący złożył wniosek o wszczęcie postępowania ws. tego, że działka straciła swoją atrakcyjność?
- Co w przypadku, gdy woda pochodząca z terenów zabudowanych łała się od 10 lat, ale dopiero teraz szkodzi, gdyż grunty zostały przekształcone na budowlane? Właściciel zalewanego gruntu nasypał ziemi i zablokował spływ wody. Kto jest winien?
- Budowa drogi wojewódzkiej, która nie jest zakończona. Czy sprawę należy przekazać do nadzoru budowlanego? Czy należy wszcząć postępowanie i zawiesić je do czasu odbioru drogi, jeżeli SKO wskazuje na prowadzenie postępowania?
- Co w przypadku, gdy toczą się dwa postępowania i okazuje się, że zostały nawiezione odpady, które były przyczyną powstania szkody?
- Jeżeli budynek mieszkalny jest w trakcie realizacji, to czy przekazujemy sprawę z zalewania do nadzoru budowlanego?
- Co w przypadku, gdy jest zmiana stosunków wodnych, ale nie ma szkody?
- Jeżeli wydajemy decyzję odmowną, to czy musimy zawiadomić o tym stronę wnioskującą zgodnie z przepisem art. 79a k.p.a.?
- Czy rozprawę na gruncie można połączyć z oględzinami w terenie z biegłym? Czy sporządzamy dwa oddzielne protokoły?
- Czy biegły może wnieść swoje uwagi do protokołu podczas rozprawy?
- Właściciel działki złożył wniosek o przeprowadzenie postępowania na podstawie przepisu art. 234 Prawa wodnego. Po wydaniu decyzji odmownej zostało złożone odwołanie, które poszło do SKO, a ono uchyliło decyzję. W tym czasie wnioskujący sprzedał nieruchomości. Czy postępowanie staje się bezprzedmiotowe, jeżeli wnioskujący sprzedał nieruchomości?
- Czy pobranie wypisu z rejestru gruntów ciąży na wnioskodawcy?
- Czy brak prawidłowego pouczenia stron i świadków o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań może być podstawą do uchylenia decyzji przez SKO?
- Czy poprawne jest podpisanie z biegłym umowy cywilnoprawnej, a następnie dopuszczenie postanowieniem ekspertyzy?
- Co, jeżeli wpłynął wniosek i zostało wszczęte postępowanie z przepisu art. 234 Prawa wodnego, a w trakcie oględzin okazało się, że sprawa należy do kompetencji Wód Polskich?
- Jeżeli strona nie wniosła o ekspertyzę biegłego, to czy możemy postanowieniem obciążyć wnioskodawcę zaliczką na poczet biegłego?
- Zasypanie oczka wodnego na posesji. Brak pozwolenia wodnoprawnego i przywrócenie stanu poprzedniego po 10 latach. Woda leje się do sąsiada po likwidacji oczka. Kto jest winien?
- Jeżeli budowa studni chłonnej nie wymaga pozwolenia wodnoprawnego, to czy sprawę przekazujemy do Wód Polskich?
- Właściciel zalewanego gruntu teraz nasypał ziemi pod budowę drogi dojazdowej do swoich działek, które już teraz są budowlanymi i zablokował spływ wody z tych działek. Skarżą osoby, które z terenów zabudowanych zalewały sąsiada od 10 lat. Kto jest winien? Co z okresem 5 lat?
- Co zrobić, gdy woda przelewa się przez drogę i zalewa działki za drogą, które z nią nie sąsiadują?

- Jeżeli na danej działce znajduje się studnia, która zbiera wodę ze źródła, ale część wody spływa poprzez naturalnie ukształtowanie terenu do rowu, to czy mamy do czynienia z naruszeniem stanu wody na gruncie?
- Dom wielorodzinny, jedna działka, jedna księga wieczysta, ale własność kilku współwłaścicieli. Na niższej kondygnacji zabudowano taras daszkiem z blachy, przez co zmieniło się położenie rynien z górnego piętra. Zgłoszenie dotyczy zalewania ścian przez współwłaściciela z górnej kondygnacji. Czy mamy tu do czynienia z zalewaniem sąsiedniej nieruchomości?
- Czy wniosek o naruszenie stosunków zawsze musi mieć formę pisemną?
- Strona wniosła, że przyczyną zalewania działki są właściciele, którzy swoje nieruchomości podnieśli względem drogi oraz gmina, która podniosła drogę. Jak odnieść się do zarzutów i wszczęć postępowanie, jeżeli domów wzdłuż drogi jest 20?
- Co należy zrobić w sytuacji, gdy zmiana ukształtowania terenu spowodowała naruszenie stanu wody na gruncie, a została dokonana przez poprzedniego właściciela terenu, w okresie, gdy skarżący nie był właścicielem terenu, na którym zaszły szkodliwe zmiany?
- Co, jeżeli właściciel terenu działa przez pełnomocnika? Czy pełnomocnik jest stroną postępowania?
- Jeden pełnomocnik występuje w imieniu 10 właścicieli sąsiednich nieruchomości. Czy pełnomocnik jest stroną postępowania? Czy informację o wszczęciu postępowania, oględzinach i nowych dowodach w sprawie wysyłamy listownie do pełnomocnika, czy do wszystkich właścicieli i pełnomocnika?
- Wpłynął wniosek o naruszenie stosunków wodnych, a pracownik, który prowadzi sprawę jest stroną. Czy nastąpi jego wyłączenie?
- Jeżeli otrzymaliśmy zgłoszenie, że ktoś wypuszcza wodę, to czy można przeprowadzić kontrolę na podstawie przepisu art. 379 Ustawy Prawo ochrony środowiska, czy na podstawie regulacji Prawa wodnego?
- Czy do każdego wyjazdu w teren na kontrolę należy mieć osobne upoważnienie?
- Czy na oględzinach można używać dyktafonu? Czy podpisanie protokołu z oględzin może odbyć się później w siedzibie urzędu?
- Czy można zawioskować do starostwa o udział w oględzinach?
- Czy można powołać na świadka właściciela sąsiedniej działki?
- Czy strona skarżąca podczas oględzin może wejść na działkę sąsiednią? Czy sąsiad może to uniemożliwić?
- Czy ugoda powinna zostać zawarta przed, czy po wszczęciu postępowania?
- Otrzymaliśmy zatwierdzenie ugody postanowieniem na podstawie k.p.a., które jest ostateczne. Warunki ugody są na etapie realizowania, a strona wniosła pismo o odstąpienie od ugody. Co w takiej sytuacji?
- Na wysokości studzienki rozsączającej wypływa spod gruntu woda opadowa na działce sąsiedniej. Do studzienki podłączono odcinek kanalizacji deszczowej o długości 3m na głębokość 30 cm, który podłączony jest do rynny dachowej i rury spustowej. Studzienka rozsączająca znajduje się 1 m od granicy działki. Budynek jest w trakcie budowy i nie dokonano jeszcze odbioru. Postępowanie w tym zakresie wszczął burmistrz w oparciu o przepis art. 234 Prawa wodnego. Sprawca zalewania odłączył rynnę dachową od rynny spustowej. Kto powinien wydać decyzję w tym zakresie? Czy właściwym w sprawie jest organ nadzoru budowlanego, czy burmistrz?
- Czy można zakończyć postępowanie, jeżeli odłączono rynnę dachową od rynny spustowej i zaprzestano w ten sposób zalewania działki sąsiedniej?
- Czy sprawdzamy stan majątkowy osoby, której wymierzaliśmy grzywnę w celu przymuszenia?
- Czy zawieszamy postępowanie, gdy powołujemy biegłego?

- Czy można obciążyć stronę kosztami biegłego, jeżeli organ wydał decyzję odmawiającą przywrócenia do stanu poprzedniego z uwagi na fakt niepowstania szkody? Skarżący odwołał się od decyzji, a SKO nakazało zasięgnięcia opinii biegłego, który potwierdził ustalenia organu i nie doszukał się naruszenia stanu, ani wystąpienia szkody.
- Podpisujemy umowę z hydrologiem, rachunek płaci gmina. Czy można wymagać zwrotu kosztów od którejś ze stron postępowania?
- Kiedy należy obciążyć stronę kosztami za sporządzenie opinii – po uprawomocnieniu się decyzji, czy wraz z wydaną decyzją?
- Kiedy wydajemy postanowienie o kosztach? Po zakończeniu całego postępowania, czy po wszystkich odwołaniach?
- Przy betonowym ogrodzeniu w odległości około 0,5 m powstał rów zamknięty, strona wniosła, że przez wykopanie rowu będzie miała szkody w betonowym ogrodzeniu. Na tę chwilę nic się nie dzieje. Czy urząd powinien wydać decyzję o odmowie przywrócenia stanu poprzedniego? Czy rów zamknięty będzie urządzeniem wodnym?
- Jeden z sąsiadów odprowadza wodę opadową do studni chłonnej, która faktycznie znajduje się pod domem. Jest lekkie nachylenie terenu w kierunku sąsiadki. Sąsiadka znajdująca się poniżej twierdzi, że sąsiad nie podłączył wszystkich rynien do studni, tylko jedna z nich została przeciągnięta do ogrodzenia. Podczas oględzin skarżąca wskazała teoretycznie miejsce, w którym ta rura ma zakończenie / wylot. Rzeczywiście w tym miejscu nasypany jest żwir, kamienie, gruz, jednak rura nie jest widoczna. Nie można jednoznacznie stwierdzić braku rury ani jej obecności. Co należy zrobić w tej sytuacji, gdy naocznie nie jesteśmy w stanie stwierdzić nieprawidłowości, a działka co jakiś czas jest zalewana?
- Czy właściciel może odprowadzać wody opadowe z nieruchomości rurami spustowymi do gruntu i dalej na teren innej działki, stanowiącej również jego własność? Tłumaczy to tym, że teren, na który odprowadza wody jest terenem retencyjnym, nie posiada pozwolenia wodnoprawnego
- Zalewany jest teren położony pomiędzy dwoma firmami. Właściciel terenu jest skarżącym w sprawie. Pierwsza firma posiada pozwolenie wodnoprawne na instalację do rozsączania wód opadowych z dachu i parkingu, a w jej skład wchodzi studnie chłonne i skrzynki rozsączające. Biegły obliczył, że ich pojemność jest odpowiednia. Natomiast druga firma twierdzi, że odprowadza wody opadowe rurą spustową na teren innej działki – własnej, ale nie okazała żadnej dokumentacji potwierdzającej ten fakt. Nie posiada także zezwolenia wodnoprawnego. Co w takim przypadku?
- Strona skarżąca uznała, że jej ściana frontowa jest zawilgocona, przez drogę gminną, a dom posadowiony jest poniżej poziomu gruntu. Czy posadowienie budynku poniżej spływu wód opadowych można potraktować jako przyczynę szkody?
- Co, jeżeli rowu nie ma na mapach, w terenie istnieje od wielu lat, właściciel go zasypał, a strona przeciwna twierdzi, że w związku z tym na jej działce powstały szkody?
- Wnioskodawca zaskarżył gminę i wskazał, że przyczyną występowania zastoisk wody na terenie jest droga gminna, która nie była przebudowywana od 20 lat. Wnioskodawca zakupił tę działkę około 3 lat temu. Przyległy do drogi teren był 15 lat temu terenem użytkowanym rolniczo, obecnie jest mocno zurbanizowany. Praktycznie każdy właściciel zagospodarował teren swojej działki poprzez podniesienie czy wyrównanie terenu. W jaki sposób przeprowadzić postępowanie, gdy wg gminy droga nie jest przyczyną obecnej sytuacji na tym obszarze, a przerwany system drenarski, który uległ zniszczeniu przez prawdopodobnie właścicieli, którzy budują nieruchomości i nie zabezpieczają, ani nie odtwarzają istniejących od lat systemów drenarskich?
- Jeżeli strona złoży odwołanie po terminie, to czy mamy obowiązek przesłać go do SKO?
- Zgodnie z przepisem art. 234 ust. 1 pkt 2 Prawa wodnego właściciel nie może odprowadzać wód oraz

wprowadzać ścieków na grunty sąsiedzkie. Co, jeżeli mamy do czynienia z taką sytuacją i skarżący wskazuje, że woda ze zbiornika na wody opadowe z działki sąsiedniej została wylana na jego działkę? Czy prowadzimy postępowanie zgodnie z przepisem art. 234 lub art. 479 Prawa wodnego, czy w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia?

- Co w przypadku nawiezienia ziemi w ilości przekraczającej dopuszczoną przepisami, jeżeli skutkiem tego będzie zmiana kierunku i natężenia spływu wód? Czy w pierwszej kolejności powinniśmy zastosować przepisy Ustawy o odpadach?
- Czy możliwe jest zastosowanie ustawy Prawo budowlane w związku z powstaniem budowli ziemnej i przeprowadzenie kontroli przez nadzór budowlany?
- Co w przypadku braku odpowiedzi na wezwanie do uzupełnienia braków we wniosku?
- Na działce nie toczą się żadne prace budowlane, ale jest nawożona ziemia w ramach „prac porządkowych i ogrodowych” – oświadczenie właściciela działki. Prowadzone było również postępowanie dot. usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, ale zostało umorzono jako bezprzedmiotowe. Właściciel działki przedstawił fakturę za zakup ziemi. Sąsiad z uwagi na fakt, że poprzednie postępowanie nie zakończyło się po jego myśli złożył do nas wniosek dot. zmiany stanu wody na gruncie. Skarżący nie przedstawił żadnych dowodów na powstałe szkody na jego działce. Czy zasadne jest powołanie biegłego, aby wykazać, że hałdy ziemi mogą szkodliwie wpływać na działkę sąsiednią? Czy ta kwestia powinna zostać rozpatrzona w ramach postępowania z Ustawy o odpadach?
- Kiedy nawieziona ziemia nie jest odpadem?
- Czy na czas prowadzenia postępowania o usunięcie odpadów należy zawiesić postępowanie o naruszenie stosunków wodnych?
- Czy należy sprawdzić obowiązki nałożone decyzją? Jeżeli tak, to w jakim trybie? Czy wystarczy protokół? Co w przypadku, jeżeli obowiązki zostały wypełnione połowicznie lub nie zmieszczono się w wyznaczonym terminie?
- Kto jest stroną w postępowaniu - czy poszkodowani i sprawcy szkody?
- Co, jeżeli osoba nie chce wpuścić biegłego na grunt?
- Kto może być biegłym? Czy może nim być specjalistą w danej dziedzinie prowadzący działalność prywatną?
- Co w przypadku, gdy na terenie, na który została nawieziona ziemia i jest zalewana działka sąsiada objęta ochroną krajobrazową? W kompetencji jakiego organu jest zobowiązanie sprawcy do przywrócenia stanu poprzedniego?
- Co w przypadku, gdy wcześniejsze postępowanie obejmowało jedną dużą działkę, a w trakcie postępowania działka została podzielona na kilkanaście mniejszych? Jeżeli właściciel działki powstałej w wyniku podziału wystąpi z wnioskiem o usunięcie go z postępowania, to czy możemy to zrobić?
- Jak określić ilości nawiezionej ziemi?
- Czy organ powinien jako pierwszy zbadać przyczynę zalewania działki?
- Decyzja odmowna to decyzja o odmowie stwierdzenia naruszenia stosunków wodnych, czy decyzja odmowna nakazania przywrócenia lub wykonania urządzeń?
- Czy skarżący musi udowodnić zaistnienie szkody? Co w przypadku, gdy wiemy, że działka była zalewana już wcześniej, a skarżący twierdzi, że nie?
- Czy skarżący składając wniosek o wszczęcie postępowania powinien udowodnić, że poniósł szkodę? Czy dowód leży po stronie organu?
- Co w przypadku, gdy woda w okresie wczesnowiosennym jeszcze się nie wchłonęła, a skarżący złożył wniosek o wszczęcie postępowania ws. tego, że działka straciła swoją atrakcyjność?

- Co w przypadku, gdy woda pochodząca z terenów zabudowanych łała się od 10 lat, ale dopiero teraz szkodzi, gdyż grunty zostały przekształcone na budowlane? Właściciel zalewanego gruntu nasypał ziemi i zablokował spływ wody. Kto jest winien?
- Budowa drogi wojewódzkiej, która nie jest zakończona. Czy sprawę należy przekazać do nadzoru budowlanego? Czy należy wszcząć postępowanie i zawiesić je do czasu odbioru drogi, jeżeli SKO wskazuje na prowadzenie postępowania?
- Co w przypadku, gdy toczą się dwa postępowania i okazuje się, że zostały nawiezione odpady, które były przyczyną powstania szkody?
- Jeżeli budynek mieszkalny jest w trakcie realizacji, to czy przekazujemy sprawę z zalewania do nadzoru budowlanego?
- Co w przypadku, gdy jest zmiana stosunków wodnych, ale nie ma szkody?
- Jeżeli wydajemy decyzję odmowną, to czy musimy zawiadomić o tym stronę wnioskującą zgodnie z przepisem art. 79a k.p.a.?
- Czy rozprawę na gruncie można połączyć z oględzinami w terenie z biegłym? Czy sporządzamy dwa oddzielne protokoły?
- Czy biegły może wnieść swoje uwagi do protokołu podczas rozprawy?
- Właściciel działki złożył wniosek o przeprowadzenie postępowania na podstawie przepisu art. 234 Prawa wodnego. Po wydaniu decyzji odmownej zostało złożone odwołanie, które poszło do SKO, a ono uchyliło decyzję. W tym czasie wnioskujący sprzedał nieruchomości. Czy postępowanie staje się bezprzedmiotowe, jeżeli wnioskujący sprzedał nieruchomości?
- Czy pobranie wypisu z rejestru gruntów ciąży na wnioskodawcy?
- Czy brak prawidłowego pouczenia stron i świadków o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań może być podstawą do uchylenia decyzji przez SKO?
- Czy poprawne jest podpisanie z biegłym umowy cywilnoprawnej, a następnie dopuszczenie postanowieniem ekspertyzy?
- Co, jeżeli wpłynął wniosek i zostało wszczęte postępowanie z przepisu art. 234 Prawa wodnego, a w trakcie oględzin okazało się, że sprawa należy do kompetencji Wód Polskich?
- Jeżeli strona nie wniosła o ekspertyzę biegłego, to czy możemy postanowieniem obciążyć wnioskodawcę zaliczką na poczet biegłego?
- Zasypanie oczka wodnego na posesji. Brak pozwolenia wodnoprawnego i przywrócenie stanu poprzedniego po 10 latach. Woda leje się do sąsiada po likwidacji oczka. Kto jest winien?
- Jeżeli budowa studni chłonnej nie wymaga pozwolenia wodnoprawnego, to czy sprawę przekazujemy do Wód Polskich?
- Właściciel zalewanego gruntu teraz nasypał ziemi pod budowę drogi dojazdowej do swoich działek, które już teraz są budowlanymi i zablokował spływ wody z tych działek. Skarżą osoby, które z terenów zabudowanych zalewały sąsiada od 10 lat. Kto jest winien? Co z okresem 5 lat?

Stan wody na gruncie i konsekwencje jego naruszenia:

- Zmiana stanu wody na gruncie a zatrucie wody w studni albo woda w piwnicy uszkodzonego - czy w takich sytuacjach mamy obowiązek prowadzenia postępowania w sprawie zmiany stanu wody na gruncie z przepisu art. 234?
- Jaki jest podział kompetencji w sprawie naruszenia wód? Co należy do zadań gminy, miasta a jakie zadania mają inne organy np. Wody Polskie, nadzór budowlany, starostwo?
- Jak prawidłowo rozróżnić poszczególne sprawy: naruszenie stanu wody na gruncie rozpatruje się z art. 234 Prawo wodne, natomiast nawiezenie ziemi z art. 26 ustawy o odpadach (w gminie odpady

- należą kompetencyjnie do innego pracownika) - jak to stanowczo rozgraniczyć?
- Co możemy rozumieć jako wystąpienie szkody? Czy szkodą jest np. wystąpienie samych zastoisk wody?
 - Co w przypadku wniosku o zmianie stanu wody na gruncie, gdy upłynęło 5 lat od dnia naruszenia stanu wody?
 - Czy można powołać na świadka właściciela sąsiedniej działki?
 - Czy strona skarżąca podczas oględzin może wejść na działkę sąsiednią? Czy sąsiad może to uniemożliwić?
 - Omówienie wybranych artykułów z ustawy Prawo wodne powiązanych ze zmianą stanu wody na gruncie (w szczególności odnoszących się do przypadków podnoszenia terenu i związanej z tym zmiany stosunków wodnych)
 - Faktyczne wystąpienie szkody a potencjalne wystąpienie szkody – jak postępować w obydwu przypadkach?
 - Co zrobić, gdy woda przelewa się przez drogę i zalewa działki za drogą, które z nią nie sąsiadują?
 - Co zrobić, gdy właścicielami gruntów są osoby nieżyjące?
 - Czy zanik wody w studni w wyniku działania sąsiada podlega rozpatrzeniu w oparciu o art. 234 Prawa wodnego?
 - Jeżeli na danej działce znajduje się studnia, która zbiera wodę ze źródła, ale część wody spływa poprzez naturalnie ukształtowanie terenu do rowu, to czy mamy do czynienia z naruszeniem stanu wody na gruncie?
 - Czy zmiana stanu wody spowodowana wykonaniem obiektu budowlanego jest także rozpatrywana przez wójta?
 - Jeżeli ktoś już raz złożył wniosek o zalewanie i została wydana decyzja o umorzeniu sprawy, gdzie nie została stwierdzona zmiana stanu na gruncie, to czy możemy znów złożyć wniosek o zalewanie?
 - Na podstawie pozwolenia gmina ma obowiązek usuwania zatorów - zespół krajobrazowy. Kto odpowiada za naprawę skarpy rzeki?
 - Jakie organy, instytucje, dokumenty mogą posiadać/zawierać dane pomocne w celu określenia warunków hydrogeologicznych danego terenu, ilości opadów czy udowodnienia stronie niezgodnego z przepisami podwyższenia terenu danej nieruchomości (poza biegłym z dziedziny hydrogeologii)?
 - Zakres kompetencji Wód Polskich, nadzoru budowlanego i wójta; jaki jest rzeczywisty zakres kompetencji poszczególnych organów administracji, a kiedy sprawa winna trafić do sądu cywilnego?
 - Kwestia włączenia fotografii przedłożonej przez jednego z wnioskodawców do materiału dowodowego – jakie "cechy" musi spełniać dokumentacja zdjęciowa przekazana przez stronę, by mogła stanowić dowód w sprawie?
 - Obowiązki właściciela gruntów co do zakłóceń stosunków wodnych; jak egzekwować przywrócenie stosunków do stanu poprzedniego? Jak to wytknąć właścicielowi/ temu kto zakłóci stan prawny?
 - Stosowanie art. 234 obecnie obowiązującego Prawa wodnego, przykłady orzeczeń związanych z tym artykułem
 - Jak postępować w przypadku podwyższenia terenu, kiedy nastąpiło naruszenie stosunków wodnych, ale nie ma szkody i nie wiadomo, czy wydawać decyzję o przywróceniu do stanu poprzedniego?
 - Jak postępować w przypadku otrzymania wniosku o zalewanie działki z terenu podwyższonego, gdzie nie następuje szkoda, a wnioskodawca nie wskazał szkody, tylko zalewanie działki oraz w przypadku wystąpienia szkody? Jak stwierdzić zmianę natężenia? Co, jeśli jest tylko zmiana kierunku spływu?
 - Jak obejść ustawę o stosunkach wodnych w przypadku niwelowania różnic terenu o 0,5 m podczas wykonywania nowych inwestycji budowlanych?
 - Co zrobić, gdy podczas wykonywania prac ziemnych mieszkańcy zmieniają ukształtowanie terenów,

- co w konsekwencji zmienia stosunki wodne i doprowadza do zalewania terenów przyległych?
- Jakie dowody trzeba przedstawić, aby ocenić, czy doszło do naruszenia stanu wody na gruncie, które jest spowodowane nałożeniem nakładki asfaltowej? Według pracownika gminy woda spływa z góry na dół i nie dochodzi do naruszenia stanu wody na gruncie, ale według mieszkańca zamieszkałego przy drodze dochodzi do naruszenia stanu wody na gruncie – jak dociec prawdy?
 - Co w przypadku braku możliwości jednoznacznego stwierdzenia, kto dokonał się naruszenia stanu wody na gruncie na etapie rozpatrywania wniosku, gdzie potencjalnych podejrzanych jest kilku? Kto faktycznie dokonał naruszenia stanu wody na gruncie? Jak dociekać winnego w takiej sytuacji?
 - Co, jeżeli budowa jest realizowana zgodnie z pozwoleniem na budowę, a otrzymaliśmy wniosek o naruszenie stanu wody na gruncie w związku z realizowaniem budowy?
 - Co w sytuacji, gdy wody deszczowe z prywatnego lasu spływają na drogę i zalewają grunty prywatne?
 - Czy po otrzymaniu wniosku o przeprowadzenie postępowania w sprawie naruszenia stosunków wodnych należy wysłać do stron zawiadomienie o oględzinach na podstawie przepis art. 85 k.p.a., czy o rozprawie administracyjnej na podstawie przepisu art. 89 k.p.a.?
 - Jeżeli w trakcie oględzin ustalamy, że zalewanie jest przez podniesiony teren, to czy zawieszamy postępowanie z przepisu art. 234 Prawa wodnego, a wszczynamy z przepisu art. 26 Ustawy o odpadach?
 - Jeśli ktoś już raz złożył wniosek o zalewanie i została wydana decyzja o umorzeniu sprawy, gdzie nie została stwierdzona zmiana stanu na gruncie, to czy możemy znów złożyć wniosek o zalewanie?
 - Dom wielorodzinny, jedna działka, jedna księga wieczysta, ale własność kilku współwłaścicieli. Na niższej kondygnacji zabudowano taras daszkiem z blachy, przez co zmieniło się położenie rynien z górnego piętra. Zgłoszenie dotyczy zalewania ścian przez współwłaściciela z górnej kondygnacji. Czy mamy tu do czynienia z zalewaniem sąsiedniej nieruchomości?

Wydawanie decyzji na podstawie art. 234 prawa wodnego/sporzządzenie ugody:

- Czy ugoda powinna zostać zawarta przed, czy po wszczęciu postępowania?
- Otrzymaliśmy zatwierdzenie ugody postanowieniem na podstawie k.p.a., które jest ostateczne. Warunki ugody są na etapie realizowania, a strona wniosła pismo o odstąpieniu od ugody. Co w takiej sytuacji?
- Jak wydać decyzję, kiedy dochodzi do naruszenia stanu wody na gruncie?
- Na wysokości studzienki rozsączającej wypływa spod gruntu woda opadowa na działkę sąsiedniej. Do studzienki podłączono odcinek kanalizacji deszczowej o długości 3m na głębokość 30 cm, który podłączony jest do rynny dachowej i rury spustowej. Studzienka rozsączająca znajduje się 1 m od granicy działki. Budynek jest w trakcie budowy i nie dokonano jeszcze odbioru. Postępowanie w tym zakresie wszczął burmistrz w oparciu o przepis art. 234 Prawa wodnego. Sprawca zalewania odłączył rynnę dachową od rynny spustowej. Kto powinien wydać decyzję w tym zakresie? Czy właściwym w sprawie jest organ nadzoru budowlanego, czy burmistrz?
- Czy można zakończyć postępowanie, jeżeli odłączono rynnę dachową od rynny spustowej i zaprzestano w ten sposób zalewania działki sąsiedniej?
- Czy sprawdzamy stan majątkowy osoby, której wymierzaliśmy grzywnę w celu przymuszenia?
- Jakie załączniki powinna zawierać decyzja w procedurze naruszenia stanu wody na gruncie?
- Jak wydawać decyzje na podstawie art. 234 Prawa wodnego?
- Jak postępować w przypadku podwyższenia terenu, w wyniku którego nastąpiło naruszenie

stosunków wodnych, ale nie ma szkody? Czy wydawać decyzję o przywróceniu do stanu poprzedniego?

- Jak rozwiązać sprawę bez wydawania decyzji w przypadku, gdy dochodzi do naruszenia stanu wody na gruncie?
- Wydana decyzja nie została odebrana przez stronę wnoszącą. Następnie osoba ta w rozmowie telefonicznej poprosiła o ponowne wysłanie decyzji. Co z terminem odwołania?
- Co, jeżeli biegły w swojej decyzji wskazał dwa możliwe warianty rozwiązania zaistniałego sporu: wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom lub przywrócenie stanu poprzedniego? Czy w takiej sytuacji organ decyduje o konkretnym rozwiązaniu w decyzji?
- Jak egzekwować wykonanie nakazu z decyzji?
- Wydawanie decyzji związanych z ustalaniem stosunków wodnych – omówienie procedury i jej uzasadniania
- Problem związany ze spływającymi zabrudzonymi, zanieczyszczonymi wodami z jednej posesji, na drugą, które zagrażają ujęciu wody pitnej, np. studni sąsiada. Prowadzenie postępowania / wydawanie decyzji dotyczących zmiany stosunków wodnych na gruntach - Wydawanie decyzji związanych z ustalaniem stosunków wodnych – cała procedura i uzasadnianie
- Czy za wydanie przedmiotowej decyzji konieczne jest uiszczenie przez stronę opłaty skarbowej - jeśli tak, to w jakiej wysokości?

Wszczęcie i etapy postępowania:

- Czy postępowanie musi być wszczęte niezwłocznie po wpłynięciu nakazu o przywrócenie stanu poprzedniego? Czy nie należy poprzedzić wykonania wniosku oceną jego zasadności poprzez osobiste oględziny miejsca, którego dotyczyło postępowanie?
- Czy można zawiesić postępowanie do momentu wyjaśnienia wątpliwości w przypadku, gdy dochodzi do szkody na granicy posesji, która to granica jest różnie określana przez właścicieli sąsiadujących ze sobą działek?
- Czy wniosek o naruszenie stosunków zawsze musi mieć formę pisemną?
- Jeżeli w trakcie postępowania zmieni się właściciel, to czy zastępuje on poprzedniego i to on odpowiada?
- Czy wszczynając postępowanie wysyłamy zawiadomienie do wszystkich właścicieli osiedla?
- Strona wniosła, że przyczyną zalewania działki są właściciele, którzy swoje nieruchomości podnieśli względem drogi oraz gmina, która podniosła drogę. Jak odnieść się do zarzutów i wszcząć postępowanie, jeżeli domów wzdłuż drogi jest 20?
- Co należy zrobić w sytuacji, gdy zmiana ukształtowania terenu spowodowała naruszenie stanu wody na gruncie, a została dokonana przez poprzedniego właściciela terenu, w okresie, gdy skarżący nie był właścicielem terenu, na którym zaszły szkodliwe zmiany?
- Jeśli wniosek dotyczący nawiezienia mas ziemnych w oparciu o art. 234 Prawa wodnego i art. 26 Ustawy o odpadach, to czy należy dwutorowo prowadzić postępowanie?
- Postępowanie wszczęto na wniosek, przeprowadzono oględziny, a strona wnosząca nie stawiała się. Czy powtarzamy oględziny? Czy prowadzimy postępowanie dalej i przekazujemy protokół z oględzin stronie wnoszącej, czy tylko obecnym na oględzinach?
- Jeżeli nie jest wszczęte postępowanie, to czy należy poinformować o oględzinach?
- Co, jeżeli właściciel terenu działa przez pełnomocnika? Czy pełnomocnik jest stroną postępowania?
- Jeden pełnomocnik występuje w imieniu 10 właścicieli sąsiednich nieruchomości. Czy pełnomocnik jest stroną postępowania? Czy informację o wszczęciu postępowania, oględzinach i nowych

dowodach w sprawie wysyłamy listownie do pełnomocnika, czy do wszystkich właścicieli i pełnomocnika?

- Czy można prowadzić postępowanie w trybie art. 234, jeżeli toczy się postępowanie w organie nadzoru budowlanego?
- Czy strony też mogą zaproponować ugodę bez wszczynania postępowania?
- Czy w przypadku gruntów należących do gminy wójt jest wyłączony z prowadzenia postępowania?
- Wpłynął wniosek o naruszenie stosunków wodnych, a pracownik, który prowadzi sprawę jest stroną. Czy nastąpi jego wyłączenie?
- Instrumenty, jak prowadzić całe postępowanie, kto jest stroną w postępowaniu – czasem stroną nie jest właściciel i ta odpowiedzialność się rozmywa. Co w takich sytuacjach?
- Na jakie aspekty zwrócić uwagę w przedmiotowym postępowaniu?
- Wszelkie kwestie związane z podwyższeniem terenu, nawiezieniem ziemi i/lub gruzu po podwyższeniu dużej działki, woda znacząco zmieniła bieg, są zalania – jak powinno przebiegać całe postępowanie w takiej sytuacji?
- Kiedy gmina może zatwierdzić ugodę?
- Jak poprowadzić postępowanie zatwierdzające ugodę?
- Zatwierdzanie ugód
- Jeżeli otrzymaliśmy zgłoszenie, że ktoś wypuszcza wodę, to czy można przeprowadzić kontrolę na podstawie przepisu art. 379 Ustawy Prawo ochrony środowiska, czy na podstawie regulacji Prawa wodnego?
- Czy do każdego wyjazdu w teren na kontrolę należy mieć osobne upoważnienie?
- Czy na oględzinach można używać dyktafonu? Czy podpisanie protokołu z oględzin może odbyć się później w siedzibie urzędu?
- Czy można zawniekskować do starostwa o udział w oględzinach?
- Czy można powołać na świadka właściciela sąsiedniej działki?
- Czy strona skarżąca podczas oględzin może wejść na działkę sąsiednią? Czy sąsiad może to uniemożliwić?

Powoływanie biegłego - wytyczne wyboru, wydawanie opinii, ponoszenie kosztów. Co zrobić, by opinia biegłego nie została odrzucona:

- Czy zawieszamy postępowanie, gdy powołujemy biegłego?
- Czy można obciążyć stronę kosztami biegłego, jeżeli organ wydał decyzję odmawiającą przywrócenia do stanu poprzedniego z uwagi na fakt niepowstania szkody? Skarżący odwołał się od decyzji, a SKO nakazało zasięgnięcia opinii biegłego, który potwierdził ustalenia organu i nie doszukał się naruszenia stanu, ani wystąpienia szkody.
- Podpisujemy umowę z hydrologiem, rachunek płaci gmina. Czy można wymagać zwrotu kosztów od którejś ze stron postępowania?
- Kiedy należy obciążyć stronę kosztami za sporządzenie opinii – po uprawomocnieniu się decyzji, czy wraz z wydaną decyzją?
- Kiedy wydajemy postanowienie o kosztach? Po zakończeniu całego postępowania, czy po wszystkich odwołaniach?
- Jak powołać biegłego w sprawie naruszenia stanu wody na gruncie?
- Jaka jest zasadność powoływania biegłego?
- Jaka jest waga jego opinii dla toczącego się procesu?

- Co zrobić, by opinia biegłego nie została odrzucona?
- Jak wykorzystać informacje zawarte w opinii przygotowanej przez biegłego, by SKO nie zakwestionowało naszej decyzji?
- Jakich informacji warto wymagać od biegłych, by faktycznie móc posłużyć się ich opiniami?
- O czym warto pamiętać przy powoływaniu biegłego?
- Kiedy faktycznie zachodzi konieczność powoływania biegłego?
- Skąd brać środki finansowe na biegłego?
- W jaki sposób obciążamy stronę kosztami biegłego?
- Co robić w przypadku braku pieniędzy na biegłego?
- Kiedy kosztami opinii biegłego można obciążyć stronę?
- Czy gmina musi powoływać biegłego (i płacić za jego ekspertyzę) w przypadku, gdy na wykupionej mapce naturalny kierunek wód jest zgodny z oględzinami na gruncie (w 90%), lecz decyzje są uchylane, a SKO żąda powołania biegłego, który stwierdzi to samo, co pracownik urzędu na podstawie oględzin terenu i mapy?
- Czy osoba, która ma dokonywać ekspertyzy, musi być biegłym sądowym?
- Czy osoba, która jest biegłym, powinna posiadać wykształcenie melioracyjne?
- Czy przy zmianie stanu wody na gruncie powoływanie biegłych jest niezbędne?
- W jakich przypadkach naruszenia stanu wody na gruncie trzeba powołać biegłego?
- W jakich przypadkach nie trzeba powoływać biegłego, kiedy dochodzi do naruszenia stanu wody na gruncie?
- Czy gmina każdorazowo powinna opłacać biegłego?
- Czy biegłego powołuje się postanowieniem?
- Czy strona, która wnosi do sądu o naruszenie stanu wody na gruncie, powinna opłacić biegłego, którego opinia jest wykorzystywana w postępowaniu?
- Czy można wydać decyzję o naruszeniu stanu wody na gruncie bez powołania biegłego?
- Czy o powołaniu biegłego informujemy również strony?
- Jak przeprowadzić dowód z opinii biegłego?
- Czy niezbędna jest kosztowna opinia wydana przez biegłego przy prostych, jasnych sprawach (np. gdy oczywistym jest, że nie doszło do zmian w odpływie wody, nie ma szkody itp.)?

Jak rozwiązywać spory sąsiedzkie:

- Przy betonowym ogrodzeniu w odległości około 0,5 m powstał rów zamknięty, strona wniosła, że przez wykopanie rowu będzie miała szkody w betonowym ogrodzeniu. Na tę chwilę nic się nie dzieje. Czy urząd powinien wydać decyzję o odmowie przywrócenia stanu poprzedniego? Czy rów zamknięty będzie urządzeniem wodnym?
- Jeden z sąsiadów odprowadza wodę opadową do studni chłonnej, która faktycznie znajduje się pod domem. Jest lekkie nachylenie terenu w kierunku sąsiadki. Sąsiadka znajdująca się poniżej twierdzi, że sąsiad nie podłączył wszystkich rynien do studni, tylko jedna z nich została przeciągnięta do ogrodzenia. Podczas oględzin skarżąca wskazała teoretycznie miejsce, w którym ta rura ma zakończenie / wylot. Rzeczywiście w tym miejscu nasypany jest żwir, kamienie, gruz, jednak rura nie jest widoczna. Nie można jednoznacznie stwierdzić braku rury ani jej obecności. Co należy zrobić w tej sytuacji, gdy naocznie nie jesteśmy w stanie stwierdzić nieprawidłowości, a działka co jakiś czas jest zalewana?
- Czy właściciel może odprowadzać wody odpadowe z nieruchomości rurami spustowymi do gruntu i dalej na teren innej działki, stanowiącej również jego własność? Tłumaczy to tym, że teren, na który

- odprowadza wody jest terenem retencyjnym, nie posiada pozwolenia wodnoprawnego
- Zalewany jest teren położony pomiędzy dwoma firmami. Właściciel terenu jest skarżącym w sprawie. Pierwsza firma posiada pozwolenie wodnoprawne na instalację do rozsączania wód opadowych z dachu i parkingu, a w jej skład wchodzi studnie chłonne i skrzynki rozsączające. Biegły obliczył, że ich pojemność jest odpowiednia. Natomiast druga firma twierdzi, że odprowadza wody opadowe rurą spustową na teren innej działki - własnej, ale nie okazała żadnej dokumentacji potwierdzającej ten fakt. Nie posiada także zezwolenia wodnoprawnego. Co w takim przypadku?
 - Strona skarżąca uznała, że jej ściana frontowa jest zawilgocona, przez drogę gminną, a dom posadowiony jest poniżej poziomu gruntu. Czy posadowienie budynku poniżej spływu wód opadowych można potraktować jako przyczynę szkody?
 - Co, jeżeli rowu nie ma na mapach, w terenie istnieje od wielu lat, właściciel go zasypał, a strona przeciwna twierdzi, że w związku z tym na jej działce powstały szkody?
 - Wnioskodawca zaskarżył gminę i wskazał, że przyczyną występowania zastoisk wody na terenie jest droga gminna, która nie była przebudowywana od 20 lat. Wnioskodawca zakupił tę działkę około 3 lat temu. Przyległy do drogi teren był 15 lat temu terenem użytkowanym rolniczo, obecnie jest mocno zurbanizowany. Praktycznie każdy właściciel zagospodarował teren swojej działki poprzez podniesienie czy wyrównanie terenu. W jaki sposób przeprowadzić postępowanie, gdy wg gminy droga nie jest przyczyną obecnej sytuacji na tym obszarze, a przerwany system drenarski, który uległ zniszczeniu przez prawdopodobnie właścicieli, którzy budują nieruchomości i nie zabezpieczają, ani nie odtwarzają istniejących od lat systemów drenarskich?
 - Co w przypadku, kiedy dojdzie do naruszenia stosunków wodnych na gruncie ze szkodą dla gruntów sąsiednich?
 - Jak postępujemy w przypadku, gdy zostały nawiezione hałdy ziemi, sąsiad zrobił zdjęcie, po czym został wybudowany dom i dopiero wtedy sąsiad wystąpił do urzędu z wnioskiem o zakłócenie stosunków wodnych poprzez podniesienie terenu? PINB się nie wypowiedział, tylko zwrócił pismo
 - PRZYKŁAD: jak rozwiązać sytuację, kiedy nie ma na miejscu właścicieli nieruchomości, do których należy czyszczenie rowu melioracyjnego, ponieważ nie są z terenu gminy. Czy w takiej sytuacji udroźnienie rowu należy do sąsiadów, którzy graniczą z tą nieruchomością? Jak rozwiązać taką sytuację, aby nie doszło do sporu sąsiedzkiego?
 - Co zrobić, gdy sąsiad podwyższa swój teren i przez to zalewa sąsiada?
 - Co zrobić w przypadku, kiedy dochodzi do sporu sąsiedzkiego, z powodu tego, że sąsiad podnosi grunt bez wglądu w plan miejscowy?
 - Jak rozwiązać spór między trzema sąsiadami w przypadku kiedy dochodzi do kłótni o zniwelowanie terenu, a w efekcie tego sporu jeszcze kogoś innego zalewało? Czy w pierwszej kolejności taką sprawę oddaje się do nadzoru budowlanego?
 - PRZYKŁAD: są 3 sąsiednie nieruchomości. Na jednej był staw, który został zasypany - zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym. Wody z okolicznych działek spływały do tego zasypanego stawu. W miejsce stawu stworzono wysoki nasyp i na ok. 2 m, który sąsiaduje z posesją wybudowaną na górze. Najniższa część tej posesji jest na wysokości nasypu, więc wody, które spływały do zasypanego stawu, obecnie spływają na działki. Jak w takim przypadku wydać decyzję i wykazać, że dochodzi do szkody? Jak krok po kroku rozwiązać taką sytuację? Czy trzeba znaleźć biegłego? Czy należy przywrócić grunt do stanu sprzed zasypania stawu? Czy w takim przypadku dochodzić, dlaczego zostało wydane pozwolenie wodnoprawne?
 - Co w momencie skierowania wód z rynien na własną posesję, ale w efekcie końcowym zalania działki sąsiada?
 - Co w przypadku, gdy wody opadowe spływające z terenu utwardzonego i dachów przechodzą przez

płyte gnojową i zalewają sąsiednią nieruchomość?

- Co w przypadku, gdy budowa stawu spowodowała podniesienie terenu poprzez rozplantowanie ziemi i powoduje to zalewanie przez wody opadowe działki przyległej? Prowadzimy postępowanie czy przekazujemy sprawę do Wód Polskich?
- Jeżeli skarżący wykonał na swojej (zalewanej) nieruchomości zagłębienia, w których gromadzi się woda naturalnie spływająca z działki sąsiedniej, to czy można uznać, że nie doszło do zmiany stosunków wodnych? Czy doszło z winy skarżącego?
- Co w sytuacji, gdy skarżący wnosi o postępowanie na podstawie przepisu art. 234, twierdząc, że podczas deszczu sąsiad wylewa na swoją posesję wodę z beczek o pojemności 1000 l i woda ta spływa po skarpie na jego nieruchomość? Jak to udowodnić?
- Jak ustalić wpływ zmiany stanu wody na gruncie? Np.: jeden właściciel nadsypuje, co nie jest objęte projektem, a sąsiad niweluje teren i dochodzi do zmiany ukształtowania terenu. Nie ma jeszcze szkody – czy jest przepis, który mówi o zmianie przekształtowania terenu?
- Co zrobić, kiedy właściciel ziemi dokona zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływając na grunty sąsiednie?
- Co w przypadku, kiedy na danym gruncie nie było właściciela 30 lat, a teraz ma brać udział w postępowaniu, ponieważ jeden z sąsiadów dopuścił się do naruszenia stanu wody na gruncie?
- Jak postępować z wnioskami o wszczęcie postępowania złożonymi raczej z kłótni sąsiedzkich niż faktycznie zalewania? Jak je rozpoznać i ewentualnie odrzucić?
- Jak zatrzymać konflikty sąsiedzkie wynikające z naruszenia stosunków wodnych (choćby na czas trwania postępowania)?
- Jak postępować w przypadku zalewania sąsiedzkiego, spowodowanego zabudowaniem przez sąsiada otwartego rowu melioracyjnego biegnącego wzdłuż prywatnej działki? Sąsiad zalewanej działki twierdzi, że co prawda zabudował rów, ale przeprowadził rury, które miały odprowadzać wody deszczowe na sąsiednie działki?
- Jak rozwiązać problem związany ze spływającymi, zabrudzonymi, zanieczyszczonymi wodami, które zagrażają ujęciu wody pitnej, np. studni znajdującej się na sąsiedniej posesji?
- Jeżeli skarżący wykonał na swojej (zalewanej) nieruchomości zagłębienia, w których gromadzi się woda naturalnie spływająca z działki sąsiedniej, to czy można uznać, że nie doszło do zmiany stosunków wodnych? Czy doszło z winy skarżącego?
- Czy można umorzyć postępowanie, jeżeli podczas prowadzonego postępowania wynikły nowe okoliczności i stwierdzono, że zalewanie może powodować rów, który kiedyś istniał na działce sąsiedniej, a następnie przekazać sprawę do Wód Polskich?
- Sąsiedzkie kłótnie o spływ/spadki wody z posesji na posesję sąsiada, co zrobić w takiej sytuacji?
- Podniesienie terenu sąsiada, podmywanie przez sąsiada. Rozwiązania
- Jak zatrzymać konflikty sąsiedzkie choćby na czas trwania postępowania?
- Jakie są sposoby/drogi "ugodowego" rozwiązania sporów sąsiedzkich w tym zakresie?
- Jak postępować w przypadku zalewania sąsiedzkiego spowodowanego: zabudowaniem otwartego rowu melioracyjnego biegnącego wzdłuż prywatnej działki przez sąsiada, który jednak twierdzi, że co prawda rów zabudował ale wprowadził rury; rozgraniczaniem działek, które spowodowało zmianę stanu wód; odprowadzaniem wód deszczowych na sąsiednie działki
- Omówienie casusów, np.: Według Pana X (zamieszkującego na danym terenie od kilku lat) jego sąsiad (budujący się w bieżącym roku na tym samym obszarze) nawiózł ziemię z budowy drogi na swoją działkę, podwyższając teren oraz powodując zmianę stosunków wodnych - zalewanie działki Pana X- jako dowód przedkłada fotografie - stan ogrodu i działki sprzed i po nawiezieniu ziemi. Powszechnie wiadomym jest, że działka Pana X położona jest na terenie narażonym na naturalne

zalewanie również z innych kierunków (nieruchomości), obszar cechuje się podwyższonym poziomem wód gruntowych, z tendencją do podtopień. Zarzuty Pana X dotyczą z jednej strony nawiezienia przez Pana Y ziemi w ilości przekraczającej ustawowe 200 kg na m² i podniesienia rzędnych terenu (niezgodnego z pozwolenia budowlanego), a z drugiej zalewania działki Pana X wodami opadowymi z działki Pana Y

Przekazywanie sprawy do rozstrzygnięcia przez SKO:

- Jeżeli strona złoży odwołanie po terminie, to czy mamy obowiązek przesłać go do SKO?
- Jak należy stworzyć decyzję, by w przypadku przekazania sprawy do SKO została utrzymana?
- Jak przeprowadzić rozeznanie w terenie, by SKO jej nie zakwestionowało?
- Jak prowadzić oględziny w terenie i dokumentować stany wód tak, by SKO nie miało uwag (żeby nie trzeba było powoływać biegłego i ponosić kosztów wydanej przez niego opinii)?
- W opinii hydrologicznej jako bezpośrednią przyczynę naruszenia stanu wody na gruncie biegły wskazał zasypanie rowu/bruzdy przez właściciela działki, a jako przyczynę pośrednią budowę drogi gminnej (brak prawidłowego odwodnienia nowej drogi). Czy przekazujemy sprawę do SKO?
- Gmina nakazuje przywrócenie stanu pierwotnego, bo po zmianie stanu wody jest szkoda, lecz SKO ją uchyla twierdząc, że pracownik gminy nie posiada kompetencji do odpowiedniej oceny takiej sytuacji, dlatego nie ma podstaw do wydawania takiej decyzji. Jeśli biegły wyda opinię, ale nie poda konkretnych danych liczbowych, SKO nakazuje sporządzić dodatkową ekspertyzę, tym razem wydaną nie przez hydrologa, tylko budowlanca. Z kolei taka ekspertyza zostaje uznana za ekspertyzę prywatną i znów sąd ją odrzuca. Jakby tego było mało, sąd wydaje orzeczenie, że właściciel może na swojej działce zrobić wszystko, włącznie z zasypaniem rowu melioracyjnego.
- Jakie podejmować decyzje w obliczu różnych decyzji SKO, wyroków NSA czy WSA np.: podwyższenie działki – organ (gmina) nie ma kompetencji, by sama to ocenić, więc zleciła to biegłemu, płacąc za opinię. Wydaną w oparciu o opinię decyzję zakwestionował potem sąd, bez powoływania niezależnego zespołu biegłych. Jak odnieść się do tego wyroku?
- Co zrobić w przypadku, kiedy nie ma opinii z badań hydrologicznych, a SKO uchyla postępowanie?

Prewencja i przeciwdziałanie niszczącej działalności bobrów:

- Jakie są możliwości działań zapobiegawczych zniszczeniom i ograniczającym populacji bobrów, która zaczyna doprowadzać do realnego zagrożenia (wchodzenie do miasta, blokowanie spływów)?
- Czy można udrażniać ciek, które zostały zablokowane przez działalność bobrów?
- Kto powinien zajmować się niedrożnościami powstałymi w wyniku działalności bobrów?
- Do czyich kompetencji należą wszelkie kwestie odszkodowawcze, dotyczące zmian spowodowanych przez bobry (zakres kompetencji należących do marszałka, gminy, RDOŚ)
- Zapłata odszkodowania w przypadku tam zbudowanych przez bobry (np. koszt wyciągnięcia ciągnika, który ugrzązł)
- Czy odstrzał bobrów rzeczywiście jest w stanie ograniczyć szkody przez nich wyrządzone?
- Co może zrobić gmina, kiedy w wyniku działalności bobrów zostały zalane pola uprawne?
- W jaki sposób rolnicy mogą się starać o odszkodowanie za straty wyrządzone przez bobry?

Jakie są kompetencje poszczególnych organów obejmujących wydawanie decyzji dotyczących

stosunków wodnych:

- Podział kompetencji i odpowiedzialności między gminą, a nadzorem budowlanym
- Kiedy gmina może przekazać sprawę do nadzoru budowlanego?
- Zakres kompetencji Wód Polskich, nadzoru budowlanego i wójta – kto za co odpowiada?
- Jaki jest rzeczywisty zakres kompetencji poszczególnych organów administracji?
- Kiedy sprawa winna trafić do sądu cywilnego?
- Co w przypadku, kiedy dochodzi do konfliktu kompetencyjnego, ponieważ jest złożony wniosek z trybu naruszenia stanu wody na gruncie, a odniesienia są do 4 instytucji – który z 4 organów musi bezwzględnie rozpatrzyć wniosek?

Prowadzący:

dr inż. Paulina Dembska - Sięka - **Kierownik Referatu ds. Gospodarki Komunalnej** w Urzędzie Miasta Nowy Targ, absolwentka Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, specjalistka z zakresu hydrogeologii i ochrony środowiska, autorka publikacji naukowych, rozdziałów w monografiach, opracowań środowiskowych, projektów uchwał rady gminy, prelegentka konferencji. W podległym referacie nadzoruje prowadzenie postępowań administracyjnych m.in. z zakresu zmiany stosunków wodnych na gruncie czy usuwania odpadów z miejsc do tego nieprzeznaczonych. Zajmuje się tematyką związaną z ochroną wód i gospodarką wodno-ściekową w gminie, obejmującą w szczególności realizację założeń KPOŚK i kontrolę przestrzegania przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wykonując swoje obowiązki współpracuje z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, firmami asenizacyjnymi, przedstawicielami PGW Wody Polskie oraz przedstawicielami stowarzyszeń i organizacji. Doświadczenie dydaktyczne zdobyła prowadząc zajęcia laboratoryjne, terenowe, projektowe i audytoryjne ze studentami swojej alma mater. Popularyzuje wiedzę dotyczącą jakości wód, w szczególności tych przeznaczonych do spożycia, na swoim blogu www.aquadoktorka.pl i kanale w mediach społecznościowych @aquadoktorka

Terminy i szkolenia

Data: 03 września 2024 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 11 grudnia 2024 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną